

ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Перспективними напрямками у цій сфері є:

- уточнення специфіки застосування статистичних методів і визначення найбільш прийнятних при оцінюванні інноваційної педагогічної продукції, з конкретизацією за видами продукції;
- розробка критеріїв оцінювання якості педагогічної продукції, орієнтованих на застосування статистичних методів;
- формування груп показників (одиночних і комплексних), для забезпечення комплексного і диференціального оцінювання педагогічної продукції, а також обробки інформації для проведення статистичного аналізу;
- збір і накопичення інформації для порівняння характеристик і оцінювання якості педагогічної продукції.

Список використаних джерел:

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти / В. Ю. Биков. – К. : Атіка, 2009. – 684 с.
2. Качалов В. Проблеми якості освіти : [навчальний посібник] / В. Качалов, Т. Лукіна. – К. : Знання, 2007. – 358 с.
3. Лукіна Т. О. Державне управління якістю загальної середньої освіти в Україні : [підручник] / Т. О. Лукіна. – К. : Освіта, 2004. – 467 с.
4. Нікола Г. Ю. Методологія та технологія науково-педагогічних досліджень : [підручник] / Г. Ю. Нікола. – Суми : СДПУ ім. А.С.Макаренка, 1999. – 106 с.
5. Панасюк В. Використання досвіду управління якістю освіти / В. Панасюк // Підручник для директора. – 2007. – № 8. – С. 42–51.
6. Полат Е. С. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования : [учебник] / Е. С. Полат, М. Ю. Бухаркина. – М. : Академия, 2007. – 368 с.
7. Поташник М. М. Управление качеством образования : [практико-ориентированная монография и методическое пособие] / М. М. Поташник. – М. : Педагогическое общество России, 2000. – 448 с.
8. Савченко О. Теоретичні підходи до визначення якості шкільної освіти / О. Савченко // Шлях освіти. – 2006. – №4. – С. 3–6.

УДК. 378.147.016.8

І.З. Адамова, к.е.н., М.І. Уграк,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Анотація

У статті розглядаються особливості використання мережі Інтернет як освітнього ресурсу. Інформаційна мережа Інтернет пропонує значну кількість навчальних і пізнавальних матеріалів за формами і змістом, чим розширює можливості студентів знаходити, вивчати і освоювати матеріал. Зосереджено увагу на можливостях використання Інтернету майбутніми фахівцями під час самостійного вивчення дисциплін. Проведено аналіз переваг і недоліків впровадження інтернет-технологій в навчальний процес. Зазначено, що ефективне використання навчальних інтернет-ресурсів залежить від наявності засобів ІКТ, їх технічного рівня, умінь користувачів продуктивно здійснювати пошук і використання потрібних навчальних і довідкових ресурсів на різних етапах навчального процесу. Висвітлено основні проблеми, які виникають на шляху інформатизації освіти в Україні та наведено напрями щодо удосконалення процесу впровадження інтернет-технологій в навчання.

Ключові слова: інтернет-технології, освіта, навчальний процес, інформатизація, мережа Інтернет.

И.З. Адамова, к.э.н., М.И. Уграк,

Черновицкий торгово-экономический институт КНТЭУ, г. Черновцы

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГИЙ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ

Аннотация

В статье рассматриваются особенности использования сети Интернет как образовательного ресурса. Информационная сеть Интернет предлагает значительное количество учебных и познавательных материалов по формам и содержанию, чем расширяет возможности студентов находить, изучать и осваивать материал. Сосредоточено на возможностях использования Интернета будущими специалистами во время самостоятельного изучения дисциплин. Проведен анализ преимуществ и недостатков внедрения интернет-технологий в учебный процесс. Отмечено, что эффективное использование учебных интернет-ресурсов зависит от наличия средств ИКТ, их технического уровня, умение пользователей продуктивно осуществлять поиск и использование нужных учебных и справочных ресурсов на различных этапах учебного процесса. Освещены основные проблемы, которые возникают на пути информатизации образования в Украине и приведены направления по совершенствованию процесса внедрения интернет-технологий в обучение.

Ключевые слова: интернет-технологии, образование, учебный процесс, информатизация, сеть Интернет.

Irina Z. Adamova, Candidate of Economics, Mariya I. Ugrak,
Chernivtsi Trade and Economics Institute of KNTEU, Chernivtsi

USAGE OF INTERNET-TECHNOLOGIES IN EDUCATIONAL PROCESS

Annotation

In article the peculiarities of usage the Internet as an educational resource are examined. Information network Internet offers great training and educational materials in different forms and content which empowers students to discover, learn and master the material. Attention on the potential future use of the Internet by experts in the self-study courses is focused. The analysis of the advantages and disadvantages of the implementation of Internet technologies in the learning process is conducted. It is noted that the effective use of educational online resources depend on the availability of ICT, their technical level, the ability of users to perform efficient search and use the right training and reference resources at different stages of the learning process. The basic problems arising in the way of information education in Ukraine are shown and directions for the improvement of the implementation process of Internet technologies in education are given.

Keywords: internet-technology, education, learning process, information, Internet.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку суспільства освіта в Україні дуже стрімко розвивається, кожного дня вона поповнюється все новими і новими методами та формами навчання. Одним із таких методів стало впровадження в навчальний процес інтернет-технологій, які відкривають нові можливості у поданні студентам навчальних матеріалів та забезпечують доступність і ефективність отримання необхідної інформації. Проте розуміння необхідності застосування таких технологій, підтримка їх викладачами, а також державна підтримка їх впровадження все ще знаходяться на низькому рівні, що перешкоджає підготовці майбутніх фахівців згідно з сучасними вимогами суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з використанням інтернет-технологій у навчальному процесі, розглядали такі вчені-педагоги: Ю.А. Бріскін, Є.С. Полат, О.В. Собаєва, Н.В. Беляєва, А.Є.

*ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ
ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ*

Петров, М.Ю. Бухаркіна, Н.В. Ладиженська, Н.О. Шаповалова та ін. Як свідчить аналіз наукової літератури, на сьогодні достатньо актуальною є проблема використання мережі Інтернет в освітньому просторі студентів вищої школи, адже повноцінна підготовка майбутніх спеціалістів у вищих навчальних закладах будь-якого профілю не може здійснюватися без використання інформаційних технологій, а випускник вузу повинен вільно орієнтуватися у просторах всемережжя і вміти ефективно використовувати його можливості в своїй професійній діяльності.

Постановка завдання. Метою даної статті є розкриття особливостей впровадження інтернет-технологій в навчальний процес, дослідження переваг та недоліків їх використання, а також висвітлення основних проблем на шляху інформатизації освіти в Україні та пошук шляхів їх розв'язання.

Виклад основного матеріалу. У ХХІ столітті людство вступило в інформаційну епоху, де основою процесу створення, розповсюдження, збереження та управління інформацією стали саме інтернет-ресурси. Порівняно з іншими країнами світу за широтою розповсюдження Інтернету Україна входить до першої десятки країн Європи за кількістю його користувачів (рис. 1).

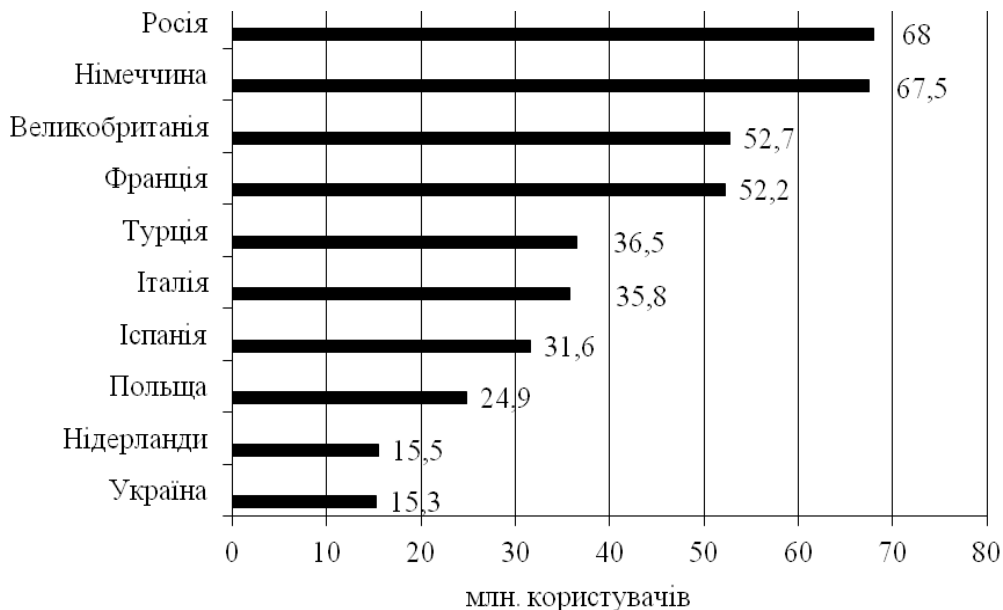

Рис. 1. Країни Європи за кількістю користувачів Інтернету на 30.07.2012 [5]

Сьогодні все більше навчальних закладів підключається до всесвітньої мережі. З одного боку, навчальний заклад задовольняє свою потребу залучення до відкритого інформаційного простору, з іншого – він починає шукати можливості для реалізації освітніх цілей і завдань [4].

Навчальна інформація, розміщена в Інтернеті, може використовуватись студентами як при виконанні самостійної роботи, так і на аудиторних заняттях. На лекціях, семінарських та практичних студенти можуть відвідувати віртуальні лекції, працювати з електронними підручниками та посібниками, використовувати тестові програми для перевірки засвоєння вивченого матеріалу. Необхідно зазначити, що для студентів сьогодні мережа Інтернет є заміником традиційної паперової книги. Студенти можуть знайти в мережі велику кількість книг і завантажити на персональний комп'ютер, читаючи з монітору, вивчати й засвоювати матеріал. Їм стає простіше знайти той чи інший уривок, зберегти матеріал, обробити інформацію [2].

Зазвичай використання Інтернету у навчальному процесі обмежується лише пошуком інформації та забезпеченням швидкого зв'язку за допомогою електронної пошти. Насправді ж, сфера застосування Інтернет у ВНЗ є значно ширшою. Перш за все, вона повинна бути спрямована на формування високого рівня інформаційної культури майбутніх спеціалістів, надання їм практичних навичок не тільки з пошуку, зберігання й обробки інформації, але й з уміння вибору оптимальних форм її представлення й прийняття на її основі ефективних рішень. Дослідження свідчать, що використання мережі Інтернет сприяє розвитку мислення, надає нові засоби для розв'язання творчих завдань, змінює сам стиль розумової діяльності [3].

Незважаючи на всі переваги, використання інтернет-технологій в освіті має і певні недоліки (табл. 1).

Таблиця 1

Переваги та недоліки використання інтернет-технологій у навчанні

№	Переваги	Недоліки
1.	Дозволяє отримати найсучаснішу інформацію з теми	Неможливість перевірки достовірності деяких ресурсів мережі Інтернет
2.	Надає можливість користуватись різними джерелами інформації, переробляти її та відбирати найголовніше	Інформацію до мережі можуть вносити як кваліфіковані особи, фахівці, так і люди, необізнані в галузі, в якій подають інформацію
3.	Студент стає суб'єктом навчання, бо програма потребує від нього активного керування	Не завжди задовільний стан підключення до Інтернету
4.	Розвиває уміння експериментально-дослідницької та пізнавальної діяльності	Висока імовірність відволікання, особливо, коли при роботі з інтернет-ресурсами конкретних обмежень у часі не встановлено
5.	Пропонує максимальні зручності при вивченні навчального матеріалу студентами: дозволяє змінювати темп, час, місце навчання	Необхідність належного матеріального забезпечення
6.	Студент має можливість виходити за рамки даного йому на лекції змісту навчального матеріалу, форм навчального розкладу, традиційної структури заняття	Постійна робота за комп'ютером викликає негативний вплив на здоров'я (переадаптація зору, постійна сидяча поза тощо)
7.	Дозволяє отримувати інформацію з мінімальними витратами часу та енергії	Відсутність живого спілкування, діалогу з викладачем і, як наслідок, можливості пояснення помилки

Висновки. Враховуючи всі позитивні та негативні наслідки використання інтернет-технологій, можна сказати, що вони є ефективними за умови поєднання з традиційними методами та сприяють якісному формуванню вмінь та навичок студентів.

Для того, щоб студенти могли вільно використовувати Інтернет в процесі навчання, їм треба забезпечити вільний доступ до мережі, що надасть можливість брати участь у різних проектах, продивлятися каталоги періодичних видань, стежити за новинами науки, отримувати інформацію про можливості навчання та працевлаштування тощо. Завдяки таким навичкам випускники вузів з мінімальними витратами часу та енергії будуть отримувати інформацію щодо важливих для них подій.

Провідні країни світу вважають саме швидкий перехід від індустріального до інформаційного суспільства запорукою майбутнього світового лідерства. В усіх кращих університетах світу студентам забезпечено вільний доступ до Інтернету (питання вирішується на муніципальному чи федеральному рівні або платня за користування Інтернет входить у загальну суму платні за навчання), а в США 2000-й рік став роком "загальної Інтернетизації" всіх навчальних закладів за рахунок державної підтримки [3].

Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі вищих навчальних закладів України регулюється наступними документами: Законами України "Про вищу освіту", "Про національну програму інформатизації", Указом Президента України "Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні" [1].

З кожним роком в Україні в межах національних програм все більше закладів підключається до інтернету. У більш ніж 100 вищих навчальних закладах дистанційна форма навчання вже використовується як навчальна технологія. Проте державна підтримка розвитку інтернет-технологій, їх інформаційного насичення та методичного забезпечення все ще знаходиться на низькому рівні, що перешкоджає підготовці майбутніх фахівців відповідно до сучасних вимог суспільства.

Отже, удосконалення процесу впровадження Інтернет-технологій в навчальний процес пов'язане з такими напрямками:

- створення належних технічних умов для забезпечення широкого доступу студентів, навчальних закладів та наукових організацій до мережі Інтернет;
- подання у мережі Інтернет об'єктивної інформації, достовірність якої можна перевірити, постійне вдосконалення методів отримання такої інформації;

- поетапне підключення до мережі Інтернет наукових установ, організацій та навчальних закладів, включаючи розташовані у сільській місцевості;

- розвиток освітніх та навчальних програм на базі комп'ютерних інформаційних технологій;

- використання мережі Інтернет на лекціях, застосування викладачами віртуальних лекцій, розробка електронних підручників та завдань в мережі Інтернет;

- удосконалення відповідних нормативів, навчальних програм та планів, а також вжиття додаткових заходів для формування у студентів знань, умінь і навичок, необхідних для користування мережею Інтернет.

Підсумовуючи вищевказане, можна сказати, що загалом якісне функціонування сучасної освіти неможливе без використання інформаційних, телекомунікаційних і комп'ютерних засобів, в тому числі інтернет-технологій. Адже саме вони забезпечують ефективні умови для підготовки спеціалістів на рівні, що відповідає вимогам постіндустріального суспільства. Тому вкрай бажаним є формулювання в цьому напрямку чіткої державної політики, здійснення державної фінансової підтримки впровадження інформаційних технологій в навчальний процес. Це дозволить реалізувати ідеї індивідуалізації та диференціації навчання, що є основними завданнями сучасної системи освіти України.

Список використаних джерел:

1. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: Указ Президента України № 928/2000 від 31 липня 2000 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/265/9-%D0B2%D1%80>

2. Бріскін Ю. А. Галузеві особливості internet-освіти / Ю. А. Бріскін // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2004. – №1. – С.15–17.

3. Мокін Б. І. Досвід використання інтернет-технологій у Вінницькому державному технічному університеті / Б. І. Мокін, В. В. Грабко, В. І. Месюра, С. В. Юхимчук // Вінницький державний технічний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vntu.edu.ua/ies2000/doclad/a/a03.htm>

4. Шаповалова Н. О. Використання комп'ютерних мереж у навчальному процесі / Н. О. Шаповалова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://school-collection.edu.ru/about/filling/textbook/>

5. Світова статистика Інтернету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: internetworldstats.com